

DE ZWARTE RIDDER

Nabeschouwingen door Frans Vranckaert

De ons onbekende auteur V.P. Lodewyck heeft een boeiend historiserend verhaal geschreven rond de verhalen over de Burcht van Londerzeel en het slot Klamhage, verhalen die van generatie op generatie, van vader op vader verteld werden rond de haard op lange winteravonden.

Wat valt ons op?

- een serie namen van plaatsen straten, wijken, hoeven en gebouwen die juist zijn;
- een serie feiten zoals het Verdrag van Utrecht (januari 1579) onder Farnese en de vernietiging van de burcht in 1582 door de hertog van Parma, die een paar jaar later Farnese opvolgde. Eerder schreven wij reeds in dit tijdschrift dat het dorp in 1579 zwaar te lijden had en gedeeltelijk in brand stond. Dat lezen wij vandaag ook. De auteur koppelt er echter de vernieling van de burcht aan vast en “comprimeert” de historische gebeurtenissen naar één seizoen.
- de archieven geven ons bitter weinig gegevens tot op heden. Zijn zij allemaal verdwenen... of zitten zij als bijarchief in één of ander Fonds? Hopelijk vinden wij voor Londerzeel een “Adriaen van Marselaer” die ons de ontbrekende schakels aanreikt.
- wij stellen vast dat er op vlak van regionale geschiedenis nog heel wat werk op de plank ligt en dat tot op heden nog niemand de geschiedenis van Londerzeel bestudeerd heeft voor de periode 1200-1600. Het Fonds Houwaert geeft ons wel gegevens over het Drietorenkasteel en het geslacht “van Ursene”, maar daar blijft het dan ook grotendeels bij. Ook Baudouin d’Ursel tast voor een serie zaken rond “Ursene” in het duister.

Wat biedt het verhaal ons?

Graaf van Ravenfels, heer van Klamhage (de burcht) met zijn mooie dochter Jonkvrouw Catharina op wie de Spanjaard Don Alvarez, de zwarte ridder, verliefd is. Hij is de spion die er al veel naar de brandstapel gestuurd heeft en nu loert om zijn Catharina te veroveren.

De burcht van Londerzeel met een groot deel van het dorp was één van de volledige eigendommen van Willem van Oranje, heer van “Het land van Grimbergen”. De auteur geeft aan de burcht een grote uitstraling, waar veel en belangrijk volk zoals Egmond en Hoorn te gast was. Nochtans kennen wij geen stadhouders voor Londerzeel, wel voor Diepensteyn.

De zwarte ridder bezoekt Klamhage, verblijft er en verkent de onderaardse gang in functie van zijn spionageopdracht. De auteur laat zijn fantasie gaan over de inrichting van het gebouw, waar wij bij de laatste archeologische opgravingen geen enkele aanduiding over gevonden hebben. Misschien waren de opgravingen te summier of was de motte zo gewijzigd na de vernieling dat wij er vandaag geen enkel spoor meer van terugvinden. De resten van de grote ronde donjontoren zijn in tegenspraak met het vierkantig slot Klamhage door grote wateren omringd. De beschrijving van de vernieling kan evengoed door H. Conscience geschreven zijn. Het eerste beeld dateert van 1710.

Het verhaal zou niet volledig zijn als ook het afbranden van de hoeven in de omtrek (Ter Locht b.v.) en van de huizen er niet bij waren vermeld. Ook de geschiedenis over de heksen van het Klemendorp, de huidige Molenstraat, behoort volgens ons tot de fantasie van de auteur, zolang er geen nieuw feitenmateriaal gevonden wordt..

Besluit: een mooi historiserend verhaal met alle elementen erin verweven, maar waarvan tot op heden geschiedkundig weinig te bewijzen valt. Alleen enkele grote lijnen kloppen, maar die zijn dan dikwijls nog onjuist weergegeven. Moest de auteur over echte bronnen beschikt hebben, dan hadden anderen die ook gevonden en dan zou de geschiedenis van Londerzeel voor de periode van 1200 tot 1550 niet zo’n “zwart gat” zijn. Het wordt tijd dat er eens een doctoraatsthesis gemaakt wordt over Londerzeel in die periode.